

**ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR**

Desatero změn pro podnikatele v roce 2016

1. Změny v účetních výkazech

Novela zákona o účetnictví zavádí tzv. kategorizaci účetních jednotek. Na základě hodnoty aktiv, obratu a průměrného počtu zaměstnanců se firmy rozdělují do čtyřech skupin: mikro, malé, střední a velké. Zejména mikro a malé podniky budou osvobozeni od celé řady povinností, které musí v současnosti plnit. Jedná se například o vykazování zkrácené rozvahy a výsledovky, nemusí vykazovat výkaz o peněžních tocích, nebude třeba vyhotovovat výroční zprávy a s tím související jejich zveřejňování, nebudou muset vykazovat tzv. nefinanční informace a některé firmy budou moci opětovně vést zjednodušené účetnictví. Střední a velké společnosti budou navíc vykazovat jak přehled o tocích hotovosti, tak změny ve vlastním kapitálu. Velké podniky budou muset sestavovat například výkaz o platbách vládám.

2. Kontrolní hlášení k DPH

Zcela nový druh daňového přiznání, které budou podávat všechny firmy registrované jakožto plátcí DPH. Jedná se tedy jak o právnické, tak fyzické osoby. Podařilo se nicméně vyjednat to, že fyzické osoby podávají hlášení čtvrtletně, zatímco právnické subjekty na měsíční bázi. Podnikatel musí do kontrolního hlášení uvést DIČ dodavatele i odběratele, číslo daňového dokladu, datum uskutečnění daňového plnění nebo datum povinnosti přiznat daň, základ daně a vyčísleno daň. V zásadě se jedná o údaje, které už plátcí vedou, zejména pro účely přiznání DPH, nicméně firmy si musí upravit stávající účetní software. Dořešeny ještě nejsou sankce při nesplnění povinnosti podání kontrolního hlášení, které intenzivně vyjednává AMSP ČR s Ministerstvem financí a kde ještě pravděpodobně dojde ke změnám, které sankce zmírní jak s ohledem na jejich výši, tak časový režim jejich nárokování.

3. Více benefitů pro druhé a třetí dítě, navýšení záloh a zvýšení minimální mzdy

Zásadní změny v odvodech se pro příští rok nechystají, přesto je třeba v oblasti daní, sociálního zabezpečení a základních mezd několik změn reflektovat. Osoby samostatně výdělečně činné si mohou začít uplatňovat vyšší daňové zvýhodnění na druhé dítě a třetí dítě, a to ze stávajících 15.804 Kč/rok na 17.004 Kč/rok v případě druhého dítěte a z 17.004 Kč/rok na 20.604 Kč/rok u třetího potomka. S ohledem na navýšení průměrné mzdy se nepatrně mění i výše záloh na sociální a zdravotní pojištění OSVČ, přičemž u sociálního pojištění pro samostatnou výdělečnou činnost hlavní se zvýší o 29 Kč, ze současné částky 1943 Kč na 1972 Kč. Pro samostatnou činnost vedlejší se navýší o 11 Kč, ze současných 778 Kč na 789 Kč. U zdravotního pojištění se zvedá záloha o 26 Kč z 1797 Kč na 1823 Kč.

Zaměstnavatelé musí počítat s tím, že minimální mzda od příštího roku vzroste o 700 Kč, ze současných 9.200 Kč na 9.900 Kč.

4. Změny v dohodách o provedení práce

Dochází ke sjednocení režimu dohody o provedení práce s dohodou o pracovní činnosti. Nově bude možné pracovní poměr u dohody o provedení práce jednostranně ukončit, což ulehčí práci zaměstnavatelům, kteří si toto nesjednali již při uzavírání dohody. Naopak určitou komplikaci jinak celkem jednoduchého a pružného pracovního vztahu znamená monitoring exekučních a insolvenčních srážek u zaměstnanců na dohodu. Nově totiž odměna z dohody o provedení práce podléhá všem exekučním srážkám. Zaměstnavatel bude muset u každé dohody prověřit, jestli proti zaměstnanci nejsou vedeny výkony rozhodnutí, a to i v situaci, kdy se uzavírá dohoda o provedení práce například na jediný den.

5. Úřední podpis nahradí v některých případech notáře

Notářsky ověřené plné moci budou v některých případech nahrazeny běžně ověřenými úředními podpisy. Pokud projde tzv. Malá novela občanského zákoníku, mělo by se mj. jednat o úkony při založení společnosti, zvýšení základního kapitálu atp. Ve všech těchto případech bude stačit jednodušší varianta ověřeného podpisu. Změna je konkrétně specifikována tak, že ve vyjmenovaných případech bude dostatečná plná moc s úředně ověřeným podpisem platit ve věcech obchodních korporací, je-li zmocnitelem podnikatel při podnikatelské činnosti nebo je-li zmocněncem advokát.

6. Revers charge se rozšiřuje

V průběhu roku 2015 se díky novele zákona o DPH rozšířilo přenesení daňové povinnosti (tzv. reverse charge) na širší skupinu produktů. K mobilním telefonům, notebookům, herním konzolím nebo tabletům postupně přibyly některé kovy, vybrané obiloviny, technické plodiny včetně olejnatých semen a cukrové řepy, všechny zemědělské komodity zahrnuté v kapitole 10 a 12 společného celního sazebníku EU - tedy například pšenice, žito, arašidy, lněná semena nebo chmel. Od roku 2016 se režim rozšíří o dodání nemovité věci plátcí DPH. Režim se vztahuje ale pouze na obchody, v rámci kterých částka na jednom dokladu přesáhne 100 tisíc Kč v základu daně.

7. Soutěžení o veřejné zakázky v novém režimu

Jeden z neočekávanějších zákonů, který vejde v platnost v roce 2016, je zákon o zadávání veřejných zakázek. Ten by měl zásadním způsobem snížit administrativní zátěž. Zákon přináší velké množství změn vůči současnosti. Nebude například třeba ke každé nabídce vyhotovovat protokol, zadavatel dostane rovněž k dispozici celou řadu nástrojů, podle kterých bude moci rozhodovat jak o kvalitě nabídek, tak o nabídnuté ceně. Ta nebude muset být v mnoha případech již nejnižší, jako je tomu nyní. Současně bude moci zadavatel vyloučit nespolehlivého dodavatele, který předchozí zakázku nedokončil a opětovně se hlásí do dalšího výběrového řízení. Dochází mj. ke zvýšení limitu pro vícepráce, další změny jsou například v oblasti ukončení smluvních závazků při realizaci veřejných zakázek.

8. Jiné podmínky dotační podpory

Nejvíce využívaný program podnikatelské podpory OPPI definitivně končí a zahajuje se zpracovávání žádostí a čerpání v novém programovém období 2014–2020, tzv. OPPIK, v rámci kterého dochází vůči OPPI k většímu nasměrování podpory k malým a středním podnikům. Další změnou je snížení maximální míry veřejného příspěvku na většinu projektů, obvykle o 15 procent, některých odvětví (energetika, vysokorychlostní internet, průmyslový výzkum) se ovšem horší podmínky nedotknou. Podstatná informace je, že končí původní informační systém eAccount, na který byly firmy zvyklé a nahrazuje jej nový systém MS2014+. Nově budou zpřísněny podmínky realizace. Výběrová řízení budou muset být zahájena ve stanovené lhůtě a před podpisem smlouvy bude nutné průběh tendru posvědit úředním razítkem MPO. Pokud má být projekt rozdělen na etapy, bude zapotřebí dodržovat termíny. Prodlužování celé realizace projektu nebude až na výjimky tolerováno. Dobrou zprávou je, že finanční úřady ztratí pravomoc kontrolovat plnění podmínek poskytnutí dotace a výběrových řízení. Zůstane jim však kontrola účetních a daňových aspektů.

9. Přibývá povinných elektronických podání

Od ledna 2016 končí období hájení OSVČ, které, ač měly datovou schránku, posílaly finančním úřadům daňové formuláře ve formě klasických tiskopisů nebo tzv. e-tiskopisů. Stále ale zůstává v platnosti, že povinné datové schránky jsou pouze právnické osoby a OSVČ musí využívat datovou schránku bez výjimky pouze v případě, že ji mají zřízenou. Zatímco v roce 2015 ale Finanční správa umožnila živnostníkům činit povinné elektronické podání tzv. e-tiskopisem, nově již tento postup nebude tolerovat. Nedodržení nových pravidel bude znamenat dvoutisícovou pokutu, ve specifických případech hrozí ale pokuta až 50.000,- Kč. Pokud podnikatelé nepodají přiznání vůbec, hrozí pokuta až 500.000,- Kč. Pokud bude schválen zákon o elektronické evidenci tržeb, pak se musí připravit na elektronické podání přiznání DPH všechny subjekty, které jsou plátcí DPH.

10. Elektronická evidence tržeb

Schválení zákona o evidenci tržeb bylo již několikrát odsunuto, nicméně není vyloučené, že v roce 2016 budou již někteří podnikatelé vykazovat hotovostní tržby v novém režimu. První skupinou firem, která by měla vykazovat hotovostní prodeje na bázi elektronické evidence, budou osoby poskytující ubytovací a stravovací služby, po třech měsících potom budou následovat podnikatelé v oblasti maloobchodu a velkoobchodu. Elektronická evidence tržeb spočívá v tom, že je evidována každá platba a zákazník obdrží od obchodníka účtenku s unikátním kódem. Postup bude takový, že nejpozději při uskutečnění evidované tržby odešle obchodník datovou zprávu prostřednictvím internetového připojení na server Finanční správy, kde budou informace uloženy, současně bude vygenerován unikátní kód. Tento kód bude ihned odeslán zpět obchodníkovi na jeho koncové zařízení, které jej vytiskne na účtenku.

14.12.2015

Zpracoval tým Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Zdroje: Ministerstvo financí ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ministerstvo spravedlnosti ČR, ProByznysinfo.cz, Businessinfo.cz, Podnikatel.cz, Finance.cz, Financninoviny.cz, Eltržby.cz.